

Porton julistus

Korostamme EU:n yhtenäisyyden ja solidaarisuuden merkitystä covid-19-pandemian torjunnassa. EU:n kansalaisten reagointi tähän kriisiin on perustunut näihin arvoihin, ja ne ovat myös yhteisen hankkeemme ja erityislaatuisen sosiaalisen mallimme ytimessä. Enemmän kuin koskaan Euroopan on oltava sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja vaurauden maanosa. Vahvistamme lupauksemme pyrkiä kohti sosiaalista Eurooppaa.

Covid-19-pandemian alusta alkaen EU:n tasolla ja jäsenvaltioissa toteutetut nopeat, kriittiset ja kattavat toimet ovat suojelleet miljoonia ihmishenkiä, työpaikkoja ja yrityksiä.

Sama yhtenäisyyden ja solidaarisuuden henki innoitti heinäkuussa 2020 tehtyä historiallista sopimustamme monivuotisesta rahoituskehiksestä ja erityisistä elpymistoimista Next Generation EU -elpymisvälineen puitteissa. Samalla kun vauhditamme vihreää ja digitaalista siirtymää, tämä mittava eurooppalainen investointi ja siihen liittyvät uudistukset saattavat unionin ja sen jäsenvaltiot vakaasti uudistusten tielle kohti oikeudenmukaista, kestäväää ja palautumiskykyä tukevaa elpymistä. Yhteinen, osallistava, oikea-aikainen ja yhteenkuuluvuutta edistävä elpyminen vahvistaa EU:n kilpailukykyä, selviytymiskykyä, sosiaalista luottavuutta ja maailmanpoliittista roolia.

Olemme tyytyväisiä korkean tason konferenssiin, jonka puheenjohtajavaltio Portugali järjesti Porton sosiaalialan huippukokouksen yhteydessä ja panemme merkille sen tulokset. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari on keskeinen osa elpymistä. Sen täytäntöönpano vahvistaa unionin pyrkimyksiä kohti digitaalista, vihreää ja oikeudenmukaista siirtymää ja edistää ylöspäin tapahtuvaa taloudellista ja sosiaalista lähentymistä sekä väestöhaasteisiin vastaamista. Sosiaalinen luottavuus sekä työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu ja aktiivinen osallistuminen ovat aina olleet erittäin kilpailukykyisen sosiaalisen markkinatalouden ytimessä. Sitoutumisemme yhtenäisyyteen ja solidaarisuuteen tarkoittaa myös yhtäläisten mahdollisuuksien varmistamista kaikille niin, että ketään ei jätetä.

EU:n strategisen ohjelman 2019–2024 mukaisesti aiomme päättäväisesti edelleen syventää Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa EU:n tasolla ja kansallisesti ottaen asianmukaisesti huomioon kunkin tahon toimivaltuudet sekä toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet. Komission 4. maaliskuuta 2021 esittämässä toimintasuunnitelmassa annetaan hyödyllistä ohjeistusta Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoon muun muassa työllisyyden, osaamisen, terveyden ja sosiaalisen suojelun alalla.

Panemme tyytyväisinä merkille toimintasuunnitelmassa ehdotetut työpaikkoja, osaamista ja köyhyyden vähentämistä koskevat EU:n uudet yleistavoitteet sekä tarkistetun sosiaali-indikaattoreiden tulostaulun, jotka auttavat seuraamaan edistymistä kohti sosiaalisen pilarin periaatteiden täytäntöönpanoa, ottaen huomioon erilaiset kansalliset lähtökohdat ja osana politiikan koordinoitukehystä eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä.

Kun Eurooppa vähitellen toipuu covid-19-pandemiasta, prioriteettina on siirtyä työpaikkojen suojelusta niiden luomiseen ja työpaikkojen laadun parantamiseen. Pienillä ja keskisuurilla yrityksillä (mukaan lukien yhteiskunnalliset yritykset) on tässä keskeinen rooli. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden täytäntöönpano on olennaisen tärkeää, jotta voidaan varmistaa uusien ja parempien työpaikkojen luominen kaikille osallistavan elpymisen yhteydessä. Tämän osalta asiaa koskevaa lainsäädäntö- ja muuta työtä olisi edistettävä EU:n tasolla ja jäsenvaltioissa.

Asetamme koulutuksen ja osaamisen keskeiselle sijalle poliittisissa toimissamme. Vihreä ja digitaalinen siirtymä tuovat EU:n kansalaisille valtavia mahdollisuuksia mutta myös monia haasteita, jotka edellyttävät enemmän investointeja koulutukseen, ammatilliseen koulutukseen, elinikäiseen oppimiseen, osaamisen kehittämiseen ja uudelleen koulutukseen, jotta voidaan edistää työelämän siirtymää aloille, joilla työvoiman kysyntä on kasvussa. Digitaaliseen siirtymään, tekoälyyn, etätööhön ja alustatalouteen liittyviin muutoksiin on samalla kiinnitettävä erityistä huomiota, jotta voidaan vahvistaa työntekijöiden oikeuksia, sosiaaliturvajärjestelmiä sekä työterveyttä ja -turvallisuutta.

Olemme sitoutuneet vähentämään eriarvoisuutta, puolustamaan oikeudenmukaisia palkkoja sekä torjumaan sosiaalista syrjäytymistä ja köyhyyttä tavoitteenamme torjua erityisesti lapsiköyhyyttä sekä puuttua syrjäytymisriskiin, joka kohdistuu erityisen

haavoittuvassa asemassa oleviin yhteiskuntaryhmiin, kuten pitkäaikaistyöttömiin, vanhuksiin, vammaisiin henkilöihin ja asunnottomiin.

Aiomme tehostaa syrjinnän vastaisia toimia ja pyrimme aktiivisesti puuttumaan sukupuolten väliin työllisyys-, palkka- ja eläke-eroihin sekä edistämään tasa-arvoa ja oikeudenmukaisuutta jokaista yksilöä kohtaan yhteiskunnassamme Euroopan unionin perusperiaatteiden ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteen 2 mukaisesti.

Aiomme asettaa etusijalle toimet sellaisten nuorten tukemiseksi, joihin covid-19-kriisi on vaikuttanut erittäin kielteisesti ja joiden työmarkkinoille osallistumista ja koulutussuunnitelmia kriisi on häirinnyt vakavasti. Nuoret ovat Euroopalle ensiarvoisen tärkeä dynaamisuuden, lahjakkuuden ja luovuuden lähde. Meidän on varmistettava, että heistä tulee osallistavan vihreän ja digitaalisen elpymisen liikkeellepaneva voima, joka auttaa rakentamaan tulevaisuuden Eurooppaa, myös hyödyntämällä kaikkia Erasmus+ -ohjelman tarjoamia mahdollisuuksia lisätä kaikkien opiskelijoiden ja oppisopimusopiskelijoiden liikkuvuutta Euroopassa.

Korostamme, että on tärkeää seurata tiiviisti, myös korkeimmalla tasolla, edistymistä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja EU:n vuodelle 2030 asettamien yleistavoitteiden täytäntöönpanossa.

Olemme tyytyväisiä, että jälleen uutena osoituksena Euroopan tason työmarkkinaosapuolten menestyksekkäästä vuoropuhelusta ne ovat esittäneet yhteisen ehdotuksen vaihtoehtoisiksi indikaattoreiksi, joilla mitataan taloudellista, sosiaalista ja ympäristöön liittyvää edistymistä ja täydennetään BKT:ta hyvinvoinnin mittarina osallistavan ja kestävä kasvun saavuttamiseksi.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press